

Försvunna miljöer

Bilder och texter från utställningen
vintern 2016 – 2017

Försvunna miljöer i Falköping

Falköping var, trots benämningen stad, i många år mer som en stor bondby. Befolkningen levde lika mycket på jordbruk som på hantverk och butiker. När järnvägen började byggas 1857 växte staden.

De senaste 50-60 åren har det hänt mycket med stadens utseende. I första hand är det hela områden som vuxit fram, men mycket har också försvunnit. Detta är ganska typiskt för svenska städer. På många ställen i landet revs det mycket under tiden 1950-75. Man var inte så angelägen om att bevara gamla miljöer, allt skulle vara nytt och modernt. Och stor plats gjordes för bilarna, både vad gäller gator och parkeringsplatser. Många har genom åren klagat på att alla stadskärnor blev för lika varandra; med ett Domusvaruhus, ett EPA och ett Systembolag runt ett torg där kommersen ersatts av parkeringsrutor.

Här vill vi visa en del av dessa försvunna miljöer. En del är enstaka hus, annat är hela kvarter. Några försvann på 1950-talet, andra så sent som för några år sedan.

De gröna prickarna på kartan återfinns till respektive bild i pärmen.

Lantmännens silo

Lantmännen (tidigare Centralföreningen) hade dessa höga silotorn som var en riktpunkt i staden. De revs 2014 och mejeriet som ligger intill ska ta över marken. Lantmännens butik Granngården som låg bredvid har byggt nytt uppe vid Ulricehamnsrondellen.

Silon syns från hörnan Balderstensgatan – Odengatan.

Vid Lantmännen låg också ett bostadshus som revs långt före silon.

Inne i silon.

En trappa inne i silon.

Rivningsarbetet pågår

Arbetet med att riva Lantmännen silo är i full gång. Snart ska rivningskulan börja ta ner byggnaden, bit för bit.

Förberedelserna med att jämna Lantmännens silo med marken har pågått ett tag. Det är rivnings- och saneringsföretaget AF Decom som fått uppdraget att utföra rivningen. Arbetet är i förstadiet och området håller ännu på att saneras från gifter. Men snart ska själva rivningen börja. Projektledaren Patrick Amby förklarar hur processen är utformad.

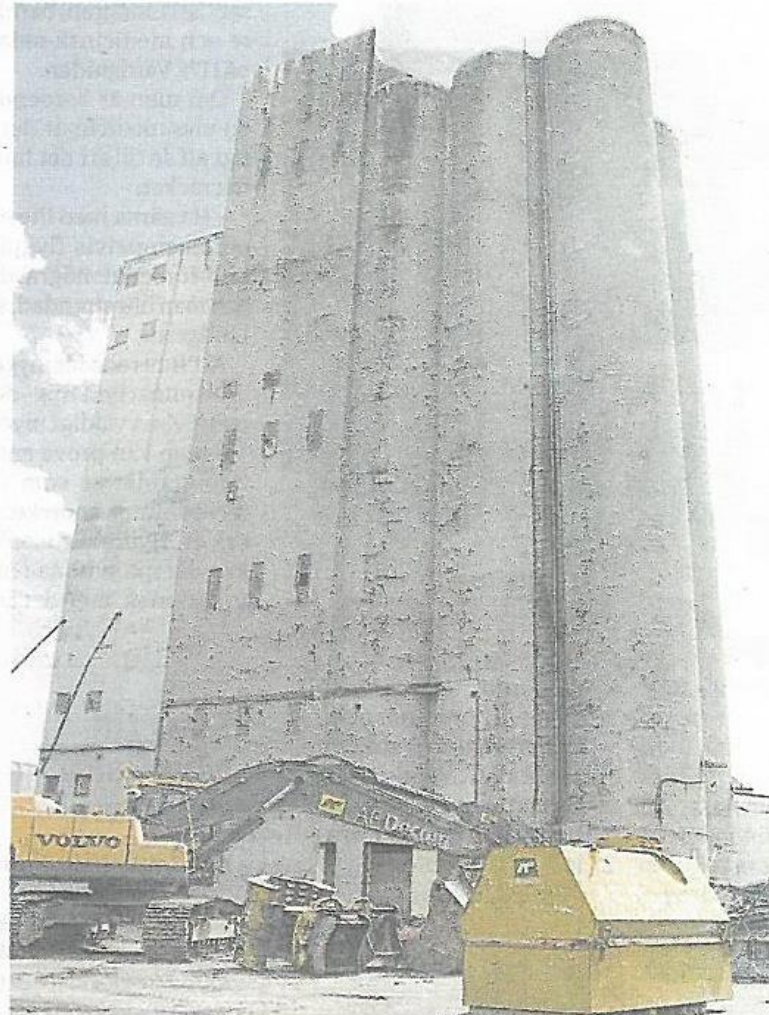
- Vi ska riva med kula tills det kommer ner på åtta-tio meter, sedan ska grävmaskiner nypa sönder resten, säger han.

Lämnas till mejeriet

Spillrorna ska därefter sorteras och tas i väg. Rivningen planeras vara fullbordad i november. Då kommer en grusad yta att lämnas kvar och området ska lämnas över till Falköpings mejeri, som kommer att använda utrymmet för expansiv verksamhet.

Balderstengatan är för tillfället avstängd en kortare sträcka, men det går fortfarande att passera med bil över Falköpings mejeris område.

Jesper Sydhagen

Lantmännens resliga silo kommer snart att vara ett minne blott.

FOTO: JESPER SYDHAGEN

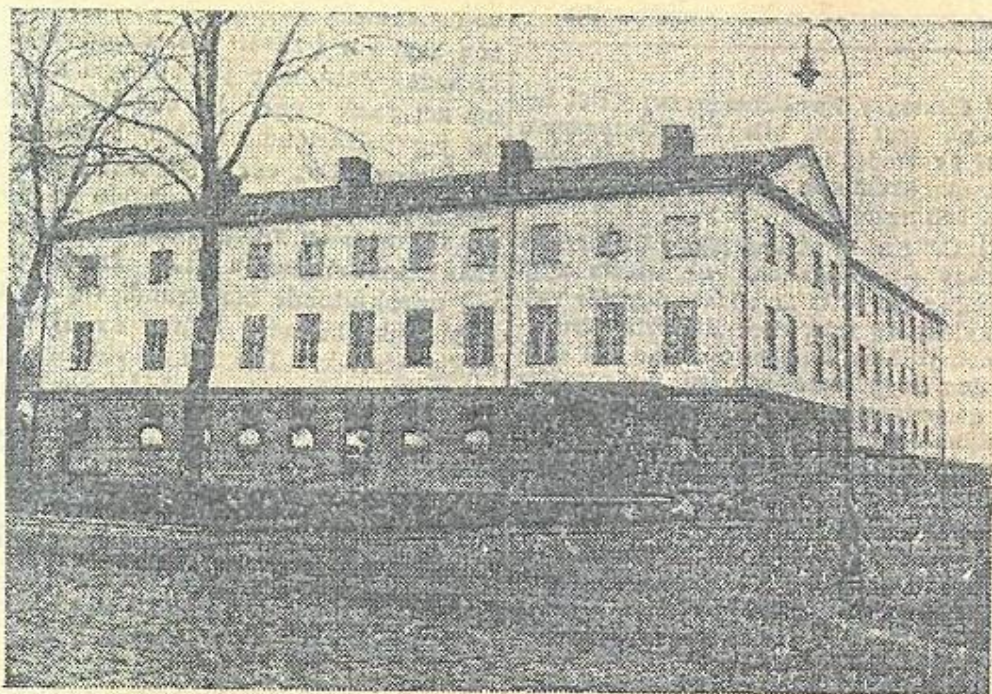

Stora Hotellet, S:t Olofsgatan

Stora Hotellet byggdes 1929 och revs 2009. (Fotot från 1930-talet. Lägg märke till postskylden.) Då hade det för länge sedan upphört att vara hotell, utan innehöll istället second-handbutik och Ungdomens hus. Man hade länge diskuterat rivning eller renovering. Staden (sedan kommunen) var ägare genom ett bolag som hette Midgård (som kvarteret). På sin tid var det ett fint hus med dekormålningar av Einar Forseth i festsalen. Här hölls många företagsfester, föreningssammankomster och skolbaler. Hotellet hade både restaurang och grillbar. Ett tag hette hotellet "Guldhatten". Nu finns här ett åttavåningshus.

31/10 1929

Stora hotellet i Falköping inviges på fredag.

Hotellets exteriör.

År 1923 väckte några ledamöter av Falköpings stadsfullmäktige motion om att staden måtte gå i författning om uppförande av ett tidsenligt hotell. Drätselkammaren utredde frågan och inkom till den beslutande myndigheten med förslag innefattande, att ett aktiebolag skulle bildas med 125,000 kronors kapital. Staden skulle övertaga femtedelen och dessutom släppa till fri tomt. Dessutom skulle staden teckna borgen. Detta blev ock efter en del överklaganden och justeringar fullmäktiges beslut.

Arkitekten T. Svanberg, Göteborg, anmodades att uppgöra ritningar till hotellet. Hänsyn skulle tagas till inrymmande av ett centralpostkontor i byggnaden, enär postverket var betänkt på att i besparingssyfte sammanslå de förutvarande båda postkontoren i äldre stadsdelen och Ranten till ett, vilket även skedde den 1 okt. i år. I fjol vår började så arbetena på den av staden överlämnade tomten, belägen mitt emellan ovannämnda stadsdelar, intill stadens huvudgata och park.

Till entreprenör antogs byggmästaren S. Ljungvall, Mariestad, som tillika uppför den nya läroverksbyggnaden i Skövde; för värmeledningsarbetena har firman Engströms Eftr., Ulricehamn, svarat, varjämte ett flertal andra entreprenörer medverkat. Den sammanlagda kostnaden uppgår till i runt tal 600,000 kr. Byggnaden är f. n. stadens största.

Hotellet, i tre våningar, har 37 resanderum av modernaste inredning, källaremästarevåning och personalrum, tre uppackningssalar, vacker festvåning med två salonger och klubbrum samt i nedre botten kafé med matsal, andraklasservering, dagrum samt rymligt köksdepartement. Tidsenliga telefon-, brand-, signal-, hiss- och badanordningar ha inlagts; så finnes t. ex. telefon samt varmt och kallt vatten i varje resanderum m. m. Festvåningen har dekorerats av konstnären E. Forseth med motiv från gamla Falbygden. Till gården och tomten har förlagts loggia för uteservering jämte garage. Postlokalerna äro förlagda till byggnadens bottenvåning åt söder, där en utbyggnad gjorts för sorteringsrum och garage för postbilar m. m. I hotellet har även Västergötlands turistförening inrymt sin nya huvudbyrå.

Spritbolaget har förhyrt hotellokalerna för en årlig summa i fem år av 50,000 kr. samt har bekostat inredningen, vilken till större delen handhåfts av firman Ferd. Lundquist & Co., Göteborg, varjämte några andra av landets mera kända firmor medverkat i utrustningen av servis, linne, köksutensilier m. m. Till källaremästare har antagits dir. E. Berglund, Örebro.

Den 1 nov. kommer byggnaden att högtidligen invigas i närvaro av inbjudna, bl. a. landshövdingarna Ekman och Sneidern samt representanter för kontrollstyrelsen, postverket och turistväsendet.

I "Stora Hotellet" har Falköping fått sina hotellförhållanden definitivt och på ett fullt modernt sätt ordnade. (hn)

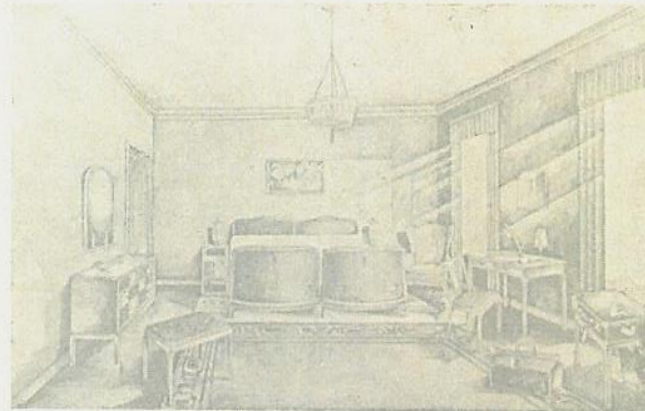

Från matsalen.

Stora Hotellet - Falköping

erbjuder ett 40-tal *resanderum*, med varmt och kallt vatten samt annan tidsenlig komfort,
i prislägen från 4 kronor.

UPPACKNINGSSALAR
BADRUM
TELEFON I VARJE RUM
GARAGE
PARKERINGSPLATS

Interiör av resanderum.

VÄSTERGÖTLANDS
TURISTBYRÅ
inom hotellet

TAPPSTATION
och
BILSTATION

POSTKONTOR
i hotellets ena flygel

Hotellets vaktmästare möta å Rantens station med bekväm bil vid varje personförande tåg.
SPRÄKKUNNIG BETJÄNING.

Festsalen med väggmålningarna.

Hotellet från gårdssidan strax före rivningen.

Stora Hotellet kommer att rivas

– nybygge med 35 lägenheter och åtta våningar ersätter

FALKÖPING: Det förfallna och tomma Stora Hotellet vid S:t Olofsgatan ser ut att rivas.

I maj begärde ägaren Skanska rivningslov. I slutet på augusti ska byggnadsnämnden besluta.

Enligt planerna ska Skanska där bygga ett hyreshus med 35 lägenheter och restaurang i bottenplanet åt Falköpings hyresbostäder. Ett hus som kanske blir åtta våningar högt.

– Inget är beslutat eller skrivet men det är så här vårt resonemang går. Möjligheter är goda att det är så här det blir, säger Thomas Ekberg, vd på Falköpings hyresbostäder AB.

Fler centrala tvåor och treor

Han säger att Hyresbostäder länge letat lämpliga platser i centrum där man kan bygga mindre lägenheter.

– Vi behöver fler tvåor och treor. 35 lägenheter är vad vi tänker oss. Fem per våningsplan, förklarar Thomas Ekberg.

Han säger att det därför handlar om ett högre punkthus som ersättning för Stora Hotellet.

– Men det är förstas något som avgörs i planarbetet. Inget är avgjort.

Bottenvåningen i nybygget är enligt Hyresbostäder inte lämpligt för bostäder, där tänker man sig i stället en restaurang ut mot Ströget.

Räknar man likt Hyresbostädernas vd fem lägenheter per våning är det ett åttavåningshus man talar om. Dock inte så

Stora Hotellet rivs. Snart. En gång en ståtlig byggnad men som nu är i kraftigt förfall. Går allt i lås river ägaren Skanska och bygger ett hyreshus åt Falköpings hyresbostäder AB.

Bild: GLENN WELANDER

18/8-09.

ETT FÖRFALL SOM KOSTAR

Med ökande förfall, fallande fasadelement är Stora Hotellet enbart en kostnad för Skanska. Det är också värt mindre än noll med tanke på att det kostar några miljoner att sanera och riva huset.

Att köpa Hotellfastigheten av Skanska skulle innebära kanske hundra kronor att bokföra för köpet och att Skanska skickar med kanske två miljoner för att betala rivningen. Exakta summor beror på vad den byggbara tomten värderas till.

Nu ser det ut som att Skanska river, bygger nytt och säljer.

River sig självt. Väggarna faller ner och fönstren står öppna.

högt i förhållande till hotellet som det verkar. Byggherren vinner nämligen ett våningsplan i höjd genom att hotellet har väldigt högt i tak, men huset torde ändå skjuta upp en bit högre. Något som förstas arkitektoniskt kan maskeras en del.

Nyckelfärdigt

Det är alltså ett nyckelfärdigt hus Skanska säljer?

– Ja. Ett hus som vi vet vad det kostar och där de ekonomiska kalkylerna håller, säger Thomas Ekberg.

Att byggkostnaderna nu i lågkonjunkturen har fallit re-

jält och att de stora byggföretagen har allra svårast att hitta byggobjekt är förstas ett plus för köparen Hyresbostäder.

– När semestrarna är över ska vi diskutera vidare och se var vi hamnar. Blir vi överens – och det tror jag – och att det blir bygglov som vi tänkt, kan Skanska så småningom riva hotellet och starta bygget.

GLENN WELANDER

glenn.welander@vgt.se
0515-67 04 11

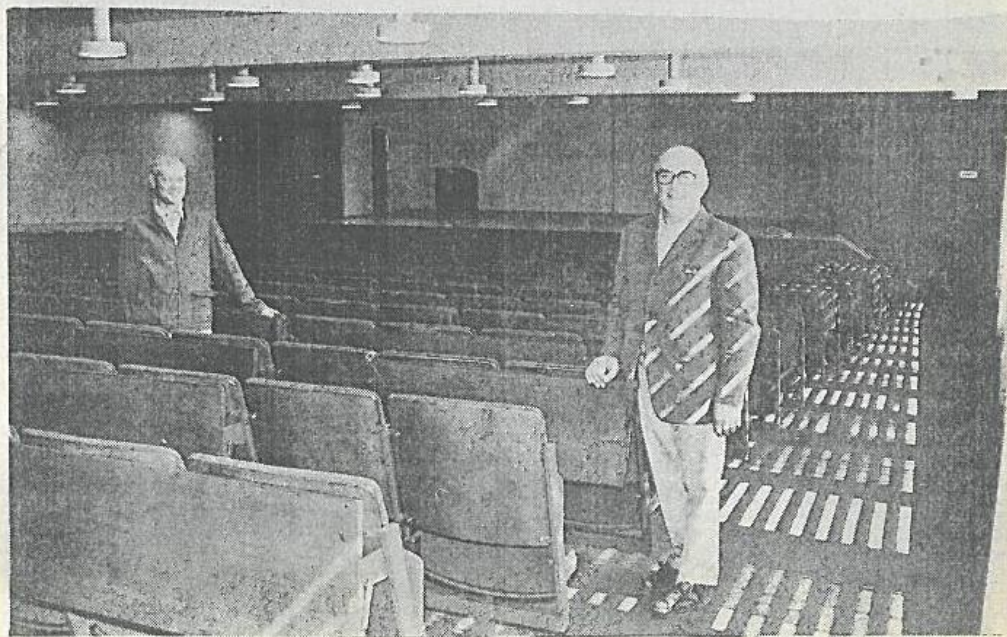

Allebergsgymnasiet, A-huset, Hollendergatan

Allebergsgymnasiet stod klart 1974 och hette då bara gymnasiet. Det var modernt i formen, byggt i bara ett plan med takfönster och ljusgårdar och glada färger på väggar och heltäckningsmattor. Snart upptäcktes att kvalitén var sämre; taket läckte och väggarna av gipsplattor gick att köra knytnäven genom. På 2000-talet beslöt man att förlägga gymnasieskolan till f.d. Fredriksbergs högstadieskola, som då byggdes om och till och invigdes år 2013. C-huset (yrkeslinjernas lokaler, f.d. Yrkesskolan) låg redan på väster sida om Hollendergatan. B-huset med gymnastiksalar finns kvar på östra sidan. Här syns den nyare huvudentrén mot parkeringen.

20-miljonersskolan klar Inbjudande, intim skola!

Byggnadskommitténs ordf. Erik Andersson t.h. är nöjd med skolan, särskilt över aulan och skrivsalens utformning och färgsättning. Studierektor Curt D. Johansson t.v. instämmer.

När gymnasieleverna på tisdag börjar läsåret tar de en helt ny skolanläggning i besittning. De som upplevt det tidigare gymnasiet i Kyrkerörsskolan möts av en radikalt annorlunda skola redan i porten. Gymnasieskolan på Fredriksbergsskolan är byggd enligt moderna tekniska principer och kanske också med hjälp av pedagogiskt nytänkande. 20 milj. kronor har skolan beräknats kosta och kalkylerna ser ut att hålla, enligt byggnadskommitténs ordförande Erik Andersson. Det tog många år att förverkliga planerna på en ny gymnasieskola i Falköping. Bygget har ventilerats, diskuterats och kritiserats. När den nya skolan befann sig på ritningsstadiet och beslutet kom var det många som reagerade mot dess utformning. Betongbunker och "kumla" var några av de hårda omdömen som fölls i insändarspalter och debatter. Nu existerar den i sinnevärlden efter drygt ett års byggtid och intrycket av den är tilltalande. En förbluffande ljus skola, den verkar intim trots sin storlek och den är färgglad.

Den nya gymnasieskolan blir arbetsplats för nichundra elever, lärare och annan skolpersonal. Rummen är förvisso många i detta huskomplex men ett visst system med färger, rumnummer och skyltar gör att man snabbt kan lära sig hit-

Stort och ljus är biblioteket, strategiskt placerat i centrum. Bibliotekarie Ann-Marie Nyström.

ta. De första dagarna på den nya terminen ägnas åt "inskolning" i flera bemärkelser av gymnasieleverna.

Den nya gymnasieskolan består av en undervisningsbyggnad med lärosalar, administrationsavdelning, matsal och samlingsal eller aula m.fl. utrymmer samt fristående gymnastikhall med omklädningsrum, hygienavdelningar och kafeteria. Till gymnasieområdet hör numera den yrkesorienterade delen - f.d. yrkesskolan, som delvis byggts

om inför skolstarten - och förbindelsen mellan skolområdena går genom en tunnel under Hollendergatan. Tunneln är dock ännu inte klar.

Hollendergatan skär alltså skolområdet i två delar. Den utformningen har också kritiserats, men byggnadskommittén anser att olägenheter som trafikbuller kan elimineras till ett minimum genom de vallar som skall skilja gatan och skolområdet. Tunneln under gatan gör stråket trafiksäkert.

Lokaltrafiken är utsträckt till Åttagårdsområdet och busshållplats finns utanför skolans egen parkeringsplats.

Skåp för alla

Gymnasieleverna i Falköping har i flera år haft tämligen primitiva skolförhållanden. Vem kan glömma havel av skolväskor på golvet i Kyrkerörsskolans entré. I nya skolan finns skåp för varje elev. Skåpet är läsbart och alla får personliga nyck-

Forts på nästa sid

17/8 1974

START I NYSKOLA

Detta är nya gymnasieskolan – en byggnad i olika nyanser av rött och brunt. På skolans eget "strög" står representanter för skolpersonal. Fr.v. vaktmästarna Karl David Larsson och Erik Edoff, studierektor Curt D. Johansson, Pia Andersson, skolexpeditionen, bibliotekarie Ann-Marie Nyström, Gunnel Rudfelt, skolexpeditionen, Gunvor Lindholm, Curt Lindholm, Erik Persson, Ivar Dahlin, studierektor Bengt Sandberg, studierektor Olof Mogren, byggnadskommitténs ordf. Erik Andersson och skolans rektor Arvid Pålsson.

Skolstart med ny skola. Den nybyggda gymnasieskolan är en anläggning i 20-miljonersklassen, den största kommunala satsningen någonsin. Vad har man då fått för pengarna? Över 10.000 kvm undervisningssalar, bibliotek, uppehållsrum, mat-

salar, expeditioner, vestibuler och aula, korridorer och rum i färg, mjuka heltäckningsmattor i en byggnad, ritad av arkitekt Gustaf Hedenlund. Lägg till detta en välutrustad idrotts-hall med cafeteria och en utemiljö med både grusplan, isbana och

motionslinga till eleverna och andras nytta och nöje. Det är flera skolor i en: yrkeslinjerna kommer in i bilden, gymnasiet flyttas från Kyrkerörsskolan, musikskolan har lokaler här liksom landstingets värdyrkeskola Jätteneskolan. Det är mellan 900 och 1.000

elever som kommer att ha nya gymnasieskolan i Falköping som en sorts undervisningsbas.

Är skolan sådan eleverna vill ha den? Det återstår att se. En försiktig pejling av läraropinionen går entydigt i en riktning, åtminstone

bland dem som den senaste veckan varit med om att flytta in. De säger: Vi trivs redan. En snygg och funktionell skola.

I dagens FT kan ni läsa mer om nya gymnasieskolan och skolstarten i text och annonser.

En av de äldre entréerna på långsidan.

En kemisal.

Blåa korridoren, Luciamorgonen 1982.
Eleverna har lussat hela natten.

Kv. Kemisten, Nygatan

Hela baksidan av kv. Kemisten, sidan mot Nygatan, revs 1981 och nuvarande byggnader uppfördes. Det förekom en viss debatt, dels fanns det många som inte ville riva en gammal miljö, dels tyckte inte alla att de nya husen skulle bli särskilt vackra. En del av de gamla husen var rejält nedgångna. Samtidigt gav de en bild av hur Falköping sett ut förr, med magasin, gårdsmiljöer och små verkstäder. Här hade bl.a. garverier och stadens första frikyrka legat. Här syns hörnan Köttorget – Nygatan. Lägg märke till porten i hörnan.

Innergård i kv. Kemisten, 1970-tal.

Södra Torggränd eller Wibergs gränd.

Kv. Kemisten sett från Trätorget. Foto från 1970-talet.

"Här rivs för att ge luft och ljus" skrev Strindberg. Kanske tillämpas även här i Kemisten där grävskopan rev de gamla 100-åriga långorna längs Köttorget och Nygatan.

Text: Glenn Welander

Foto: Sven Ihs

KEMISTENS SAGA ALL

"Här rivs för att ge luft och ljus" var det inte så August Strindberg skrev om husrivning i sin dikt *Esplanadsystemet*.

Det kanske inte är riktigt tillämpligt när det gäller rivningen av de gamla byggnaderna längst Nygatan och Köttorget i kvarteret Kemisten i centrala Falköping men i alla fall.

När rivningen under gårdagens sattes igång modernt per gräskopa – och inte med spett och hackor som Strind-

berg skrev – så var det ändå hans dikt som föll en i minnet.

Väggarna föll med dunder och brak och taken störtade snabbt in när grävskopan med bestämda tag tuggade sig in i trävirket. Snart var bara högar med söndriga brädor och plankor det enda som återstod av det som en gång för länge sedan var samlingspunkt för folk som kom färdiga från bygderna runt Falköping.

Här på Kemistens gård stallade bönderna sina hästar när man besökte staden för proviantering och utträttandet av diverse ärenden.

Nu har byggnaderna sedan länge tjänat ut i det här avseendet stått tomma, så när som på en stukator som ändå fram till härom året haft sin gipsjutarverkstad här.

Förr hade olika näringsidare / affärsmän sina lokaler i långorna och andra bodde i de lägenheter som också fanns här.

Byggnaderna i Kemisten som nu rivs har klassats som värdefulla för miljön i Gamla stan, men eftersatt underhåll har gjort att de nu skattat åt förgångelsen. HSB som äger fastigheten ska nu bygga nytt, 26 lägenheter, 6 butikslokaler samt lokaler för försäkringskassan.

Ett sätt att få ett mera livaktigt och livskraftigt centrum i Falköping – med ett annorlunda Kemisten än förr.

Rådhuset vid Stora torget

I rådhuset fanns stadens förvaltning fram till att Stadshuset byggdes 1965, polisen fanns här ända fram till rivningen 1973 då ett nytt polishus uppförts på Hästbacken/Trädgårdsgatan. Rådhuset hade byggts 1911 och ersatte då ett ännu äldre rådhus från 1777. På 1930-talet höjdes taket och en tredje våning kom till, något som många tyckte förstörde husets utseende. Ändå var rådhuset kärt för många, och en hel del protester hördes inför rivningen 1973. Man rev också samtidigt huset t.h. på bilden. På platsen för de båda husen byggdes istället ett enda hus där bl.a. Systembolaget flyttade in.

Rådhuset och torget på 1920-talet.

Trappan inne i rådhuset.

KAN RÅDHUSET RÄDDAS?

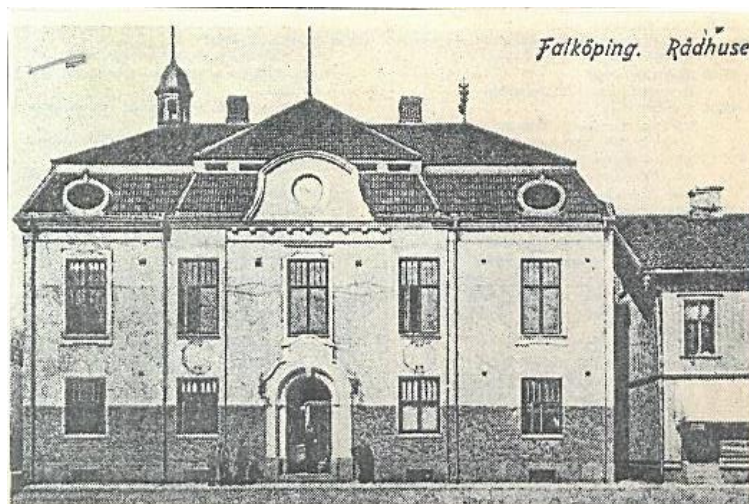

En stadsbild av stor betydelse för sina invånare, enligt intendent Anna Britta Nilsson och konst- och skönhetsnämnden i Falköping.

Det finns en opinion mot den planerade saneringen av Falköpings gamla stadskärna – främst kv. Rådhuset, där Rådhuset snart tjänat ut och offras för grävskopor till förmån för bank och systembolag. Opinionsen har förhållit sig tyst men konst- och skönhetsnämnden tog upp frågan vid sitt sammanträde i tisdags och beslöt instämma i intendent Anna Britta Nilssons yttrande till landsantikvarien. Kv. Rådhuset har

bedömts som kulturhistoriskt värdefullt och omistligt ur miljömässig synpunkt enligt en byggnadsinventering som utfördes i somras. – Det som hänt i de flesta andra städer, d.v.s. utarmning av stadsmiljön, håller på att hända här och man vill inte ta lördom av begångna misstag, säger intendent Nilsson till FT. Hon är starkt kritisk till att kommunen tillåter rivning och nybyggnation.

Forts på sista sid

Rådhuset som det såg ut från början – 1910. Det kan mycket väl återställas i det skicket, anser intendent Nilsson.

Kan rådhuset...

Forts. från sid. 3

När polishuset är färdigt och poliskåren lämnat sina lokaler i f.d. Rådhuset tar grävskoporna vid. Meningarna är delade huruvida Rådhuset är att betrakta som kulturhistoriskt dokument som är värt att bevara. Intendent Nilsson och ledamöterna i konst- och skönhetsnämnden tvekar inte.

Bebyggelsen inom kvarteret Rådhuset ansluter sig på ett naturligt och fint sätt till trähusbebyggelsen på torgets södra sida, säger intendenten i sitt yttrande till landsantikvarien och fortsätter:

"Speciellt värdefullt ur kulturhistorisk synvinkel är Gamla rådhuset, nuvarande polishuset, som skulle kunna återställas till sitt ursprungliga utseende genom avlägsnande av översta våningen. I ett tidigare förslag av Konst- och skönhetsnäm-

den har Gamla brandstationen föreslagits få användning som vagnmuseum. Även de övriga enskilda byggnaderna inom kvarteret är omistliga med tanke på att de vuxit fram på denna plats på ett naturligt sätt. De skulle med en relativt måttlig modernisering och förbättring kunna tjäna sitt gamla ändamål."

Det som finns kvar av den gamla trähusbebyggelsen i Falköpings centrala delar är av miljömässigt värde, betonar Anna Britta Nilsson. En hel del skada har redan åstadkommit genom att stora byggnadskomplex tillkommit. Med största svårighet smälter de in i miljön, konstaterar hon.

– Det är därför stor anledning att försöka behålla det som återstår. Om kvarteret rivs och ersätts med nybygge raderas en bit ur Falköpings historia bort. Människor vill och behöver ha en förankring – även i en stadsbild. Tidsdimensioner

Falköping. Rådhuset

tida kulturjord, avslutar intendenten sitt yttrande till landsantikvarien. Landsantikvarien skall yttra sig över förslaget till ny stadsplan för kvarteret Rådhuset, som f.n. finns utställt på stadsarkitektkontoret, före den 11 november.

U. N.

nen kommer bort och det hela fungerar som en form av hjärntvätt. En stadsbild med historiska samband bakåt är av stor psykologisk betydelse, anser intendent Nilsson.

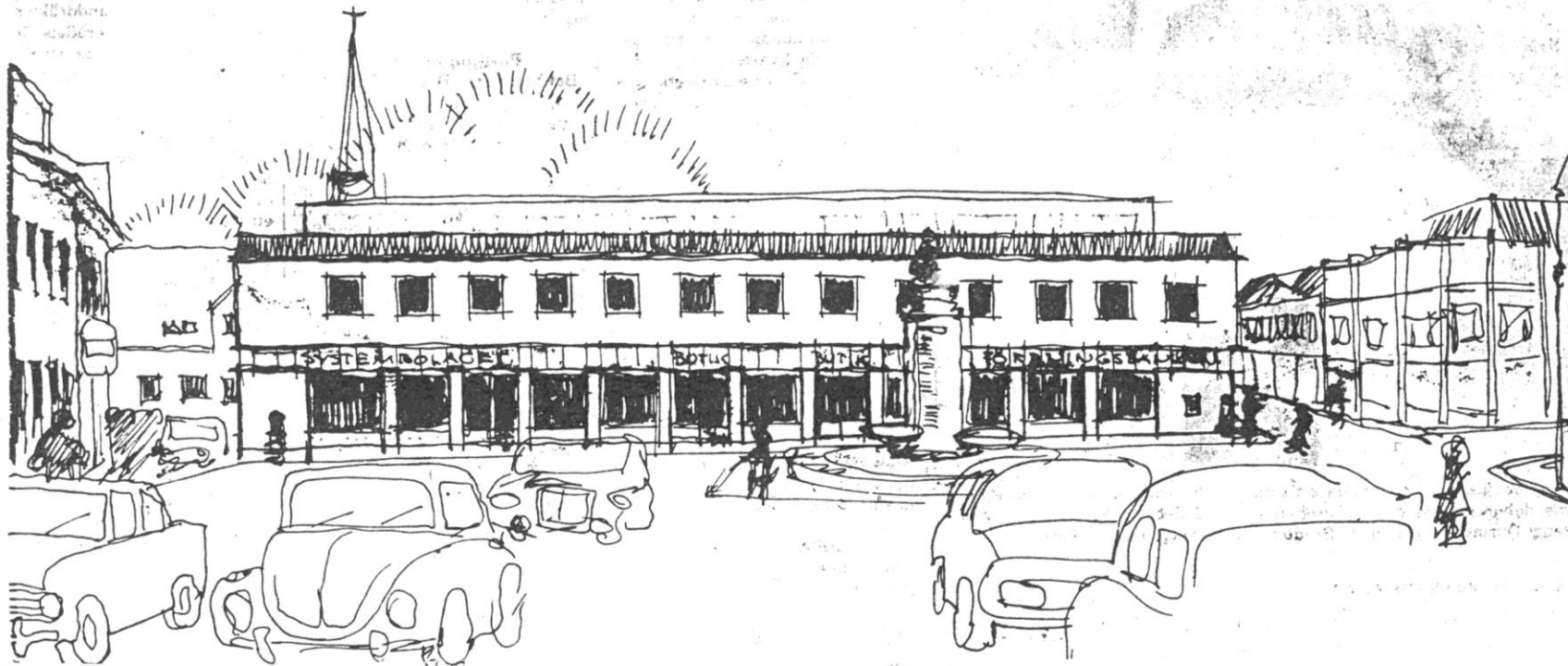
Man tar en bit här, en där – man punktsanerar. Snart är turen kommen till de tidstypiska Jugend-husen vid Torgets norra sida, tror hon.

– Man lär sig inte av andras misstag utan skapar en stadskärna som är död och ointressant. När bostäderna kommer bort från city slutar det leva ett naturligt liv, säger hon.

Måste byggnaderna trots allt rivas – och något annat är förmodligen inte att vänta – bör en arkeologisk undersökning av kulturjorden komma till stånd.

– Det är ett känsligt område, där man kan vänta sig fynd. Det vore angeläget, eftersom det hittills inte skett någon vetenskaplig undersökning av någon del av denna medel-

Citybildens förändras

Rådhuset och Högertzka fastigheten skall rivas och ersättas med ett nybygge med bl.a. systembolag, jordbrukskassa, affärer och kontor. Byggnadsingenjör Lars E Jorméus AB har skisserat ett tänkbart förslag till nybyggnad vid Stora Torget i Falköping.

Falköpings city – Stora Torget – kommer snart att förändras. Småstadstorget förlorade något av sin särprägel redan vid den stora branden i början av 1960-talet, då Wera-magasinet träbyggnad försvann. I stället kom affärshuset Ryttaren och saneringen fortsätter. Det rosafärgade rådhuset vid torgets västra sida är dömt att försvinna liksom hela kvarteret mot Landbogatan med undantag av den s.k. Medbergska fastigheten med bl.a. kaffehandeln Record och Ekmans junior. Kvarteret fylls av en nybyggnad – ett gemensamt projekt för Systembolaget AB och Västra Sveriges Centralkassa för jordbrukskredit. *s. på sid. 4

Rådhuset rivs. Foto från baksidan, 1973.

Kyrkerörsskolan, Parkgatan

Kyrkerörsskolan byggdes 1911 som samrealskola (senare gymnasieskola). Här fick också en del högstadiel elever gå. Från 1974, när nya gymnasiet stod klart, var här bara högstadielklasser. Hösten 1975 brann huvudbyggnaden. Man debatterade länge om den skulle renoveras eller rivas. Beslutet blev rivning och 1978 stod den nya huvudbyggnaden klar. Åren däremellan fick barnen gå i baracker (som stod kvar sedan den tiden skolan inrymt både högstadium och gymnasium). Gymnastikbyggnaden från 1911 samt institutionsbyggnaden och aulan från 1950-talet är relativt oförändrade. Detta är en gammal bild på Läröverket med dammen i Plantis i förgrunden.

Läroverket på 1940-talet, här har man just byggt till en flygel.

Kören uppträder i gamla aulan som låg i huvudbyggnaden, 1960-tal.

200 falköpingsbarn i livsfara vid skolbrand

Barns lek med eld orsakade miljonskador

200 skolbarn svävade i livsfara men kunde rädda sig tack vare en effektiv och intränad utryckningsplan när Kyrkerörsskolan i Falköping på fredagen praktiskt taget totalförstördes i en våldsamt brand. Två pojkar berättade senare för polisen att de på frukostrasten lekt med elden i en av korridorerna och stoppat in brinnande papper i ett

hål i putsen. De släckte sedan med en munfull vatten och gick in i klassrummet på fjärde våningen. Tio minuter senare kändes rökluft och i samma ögonblick gick brandlarmet. Några sekunder senare hördes en kraftig explosion efter vad polisen tror en dammexplosion på vinden och några minuter senare var allt övertänt.

Barnen sprang ut ur klassrummet och tog sig ut efter den utryckningsplan man regelbundet övat och allt gick bra trots rökfyllda korridorer, och alla de ca 200 barnen som fanns i skolan kunde sätta sig i säkerhet.

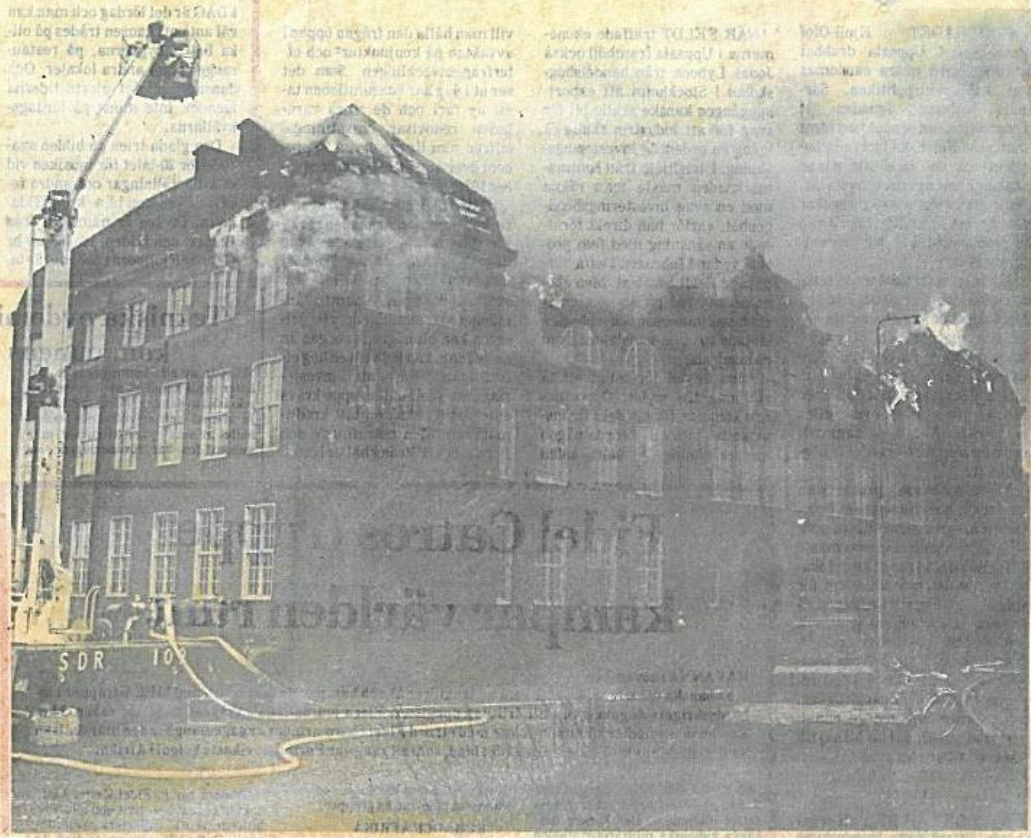
Först efter fyra timmars hårt arbete av tre brandkårer från Falköping, Floby och Tidaholm lyckades man begränsa elden men då var våldsväningen förstörd och klassrummen på fjärde våningen svårt brandskadade och resten av skolan svårt vatten- och rökskadad.

Att bygga upp en liknande skolanläggning kostar drygt 10 miljoner kronor, säger rektor Bengt Kjällström. Det känns bittert just eftersom vi i dagarna skulle påbörja en länge efterlängtat renovering av skolan.

ALLT TILL SPILLO

I två år har man förberett denna som skulle kosta drygt 3,5 miljoner kronor men nu är allt till spillo. Branden

Forts. å sid. 9

FALKÖPING

Den gamla brandskadade huvudbyggnaden rivs och ger plats åt en ny i två våningar.

15/9-76

Kyrkerörsskolan rivs - nybygge i två våningar

Riv den gamla skolbyggnaden och ersätt denna med ett nybygge i två våningar med suterrängplan. Det säger kommunstyrelsens arbetsutskott som på tisdagen äntligen tog ställning till den "heta potatisen". Därmed har det första egentliga politiska beslutet fattats. Ett beslut som innebär att man lyssnat på de anställdas krav om en ny skolbyggnad i stället för ombyggnad av den gamla brandskade huvudbyggnaden.

9,9 miljoner kostar förslaget som kallas alternativ 3 d. Skolstyrelsen har i ett uttalande stött tvåvåningsalternativet även om man dock helst sett att det blivit en byggnad i ett plan. Detta ur funktionell synpunkt.

- Det viktigaste är dock att det blir ett nybygge, säger Gösta Ingvarsson, skoldirektör.

- Det hade nog varit vettigast med

ett plan med bättre arbetsmiljö för eleverna, säger Ingvar Robertsson lärare på Kyrkerör i en kommentar.

- Men vi är glada för att det blir en nybyggnad det är det fina i det hela. Frågan är dock ännu ej slutgiltigt avgjord. Den ska manglas vidare i kommunstyrelsen innan det slutgiltiga avgörandet kommer i fullmäktige.

Här har man börjat riva skolan.
Foto från 1977.

Gamla Kyrkerör är borta

1977

Gamla Kyrkerörsskolan är borta och planeringen med nybygget går efter beräkningarna, d.v.s. man räknar med

byggstart i slutet av månaden. Anbudstiden går ut denna vecka och arkitekten för den nya skolan, Stig Morud, håller

på med detaljer och justeringar på ritningarna. På bilden betraktar några av eleverna i sjuan resterna av den gamla skolan

- elever som av allt att döma kommer att få gå i den nya Kyrkerörsskolan så småningom.

Gamla Bredablick, Mösseberg

Gamla Bredablick låg bortanför det nya (längre mot norr). Det var en snickarglädjespydd byggnad från 1885 som från början var sanatorium, sedan servering för gästerna på Kurorten. Falköpings stad lät riva den 1962 och byggde det nya Bredablick.

Sommarhemmet, Scheelegatsbacken

Det första Sommarhemmet var en låg liten byggnad på ungefär samma plats som nuvarande Mössebergsgården. Här fanns från 1920 servering under sommarmånaderna. Bilden är från 1951. Missionskyrkans ungdomsförbund drev verksamheten.

FT/VB presenterar

Mössebergsgården

18/6 1921

Sommargård med anor

"Häst-August", välbekant i kristna kretsar runt sekelskiftet, framträder på stenen predikanterna brukade stå på, och som som fortfarande finns kvar.

Här byggs det flitigt. Tidpunkten är 1921, och snart ska Sommarhemmet stå klart.

Mössebergsgården, Falköpings missionsförsamling sommarhem är hela Falköpings sommargård.

Kom dit en tisdagkväll som är tipspromenadkväll och du kan knappt ta dig fram för alla bilarna i backen och på parkeringen. Eller en lördagkväll eller söndagseftermiddag när en populär kör sjunger från utescenen.

Sommargården, som en gång byggdes för friluftsmöten och ungdomssamlingar i missionsförsamlingen men också med en vision om att nå ut även till dem som inte besökte kyrkor eller missionshus, har blivit den öppna famn eldsjälarna hoppades.

På Mössebergsgården träffas killar i arbetskläder och fikar på förmiddagen tillsammans med föräldralediga mammor med småbarn, där går hela familjen tipspromenad, där träffas daglediga till gemenskap och där samlas församlingsmedlemmar och andra för att fira gudstjänst.

• Ännu ett steg

När den nya Mössebergsgården invigdes för drygt en månad sedan innebar det ännu ett steg i en verksamhet som vuxit alltsedan 1910-talet, när söndags-skolbarnen började samlas på Mössebergsslutningen för att avsluta terminen med sommarfest.

De festerna hölls först på Fridhem's äng på gården Fridhem och senare vid Sofielund, intill nuvarande Mössebergsgården.

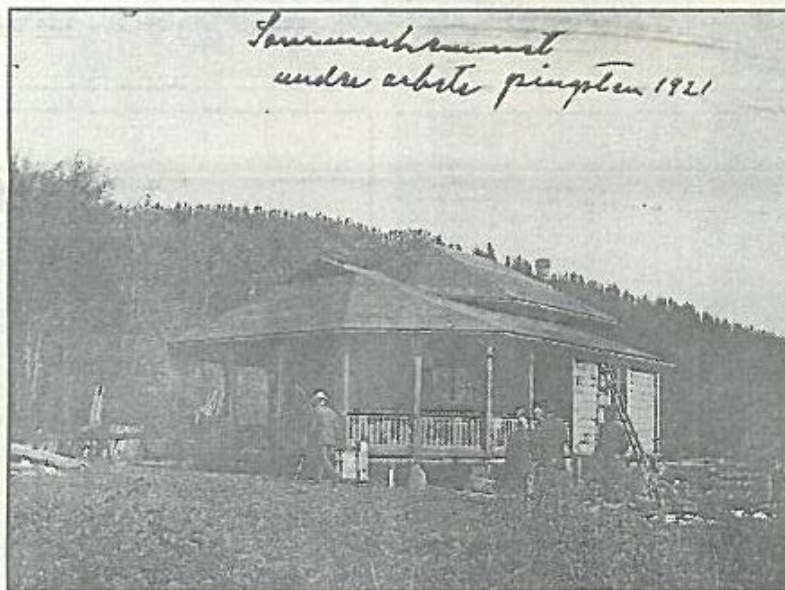
Också de lite äldre ungdomarna samlades på Sofielund och 1913 företogs, som det står i protokollet, Mössebergs kristliga ungdomsförening, som tillhörde missionsförsamlingen, en promenad för att bese en tomt vid Mösseberg, som var föreslagen för friluftsmöten.

Friluftsmöten, inte minst ungdomsmöten, låg i tiden och för missionsförsamlingens ungdomar innebar mötena möjlighet att komma utanför missionshusen, till sommarfester med lek och måltid i det fria.

• Hyra tomt

I juni 1913 togs beslutet att hyra en tomt på Mösseberg, Sofielund, - för 15 kronor - och redan den 13 juli anordnades ett offentligt ungdomsmöte och första söndagen i augusti ett stort ungdomsmissionsmöte.

Året därpå beslöt man åter skulle hyra Sofielund och den på tomten befintliga stugan om den kunde erhållas för 30 kronor. Samtidigt beslöt att hål-

Ytterligare en bild från bygget av Sommarhemmet, pingsten 1921.

la ungdomsmöten varannan söndag då det inte var predikan i Missionshuset, ha offentliga möten, ha möte varje tisdag och att varje söndagsmorgon om vädret tillät ha morgonbön.

Redan då kan man alltså ana den verksamhet som är dagens Mössebergsgårds, om än mycket utökad.

• Predikostenen

Det finns i missionskyrkans ägo ett foto som troligen är taget något av de första åren. Det föreställer "Häst-August", en känd profil i den kristna verksamheten i Sverige omkring sekelskiftet. Han sitter på den sten på vilken senare predikanter stått och predikat. Den stenen finns kvar på tomten än i dag, fast något flyttad.

• Sommarhemmet

Så småningom började man fundera över om det inte vore värdefullt att ha en fast plats för framtiden och nuvarande tomt intill Sofielund inköptes med de byggnader som fanns på tomten. Det utgick ett erbjudande om bidragsteckning för köpet av marken.

Man började se sig om efter en lämplig byggnad och 1921 köptes en fastighet som varit serveringspaviljong, Bergströms café, som låg mellan Bredablick och utsiktstornet.

Den flyttades till Mössebergsgårds-tomten och ersatte den tidigare stugan.

Man beslöt kalla paviljongen Sommarhemmet. Den 22 maj 1921 invigdes lokalerna.

• Rivalitet

Av protokollen kan man ana att det förekom viss rivalitet mellan Missionshusets och Sommarhemmets verksamhet.

I juni beslöts nämligen att eftersom en del mötesbesökare går till missionshuset och en del till Sommarhemmet skulle mötena hållas i Missionshuset om det regnade och vid Sommarhemmet är det var vackert väder.

Verksamheten ökade. 1935 byggdes verandan ut och man beslöt ha öppet hela dagarna.

• Våfflor

1937 noteras i ett protokoll att våfflor serveras onsdagskvällar och våfflor har sedan varit tradition på Mössebergsgården. Fast det är enklare att baka dem i dag än när man bara hade öppen spis och fotogenkök att tillgå och inga fönster fick öppnas för då kunde spritköket orsaka eldsvåda.

• Ungdomsborgen

I mitten på 40-talet blev det aktuellt med nybyggnad men inte förrän 1958 stod en ny byggnad klar. Då hade Sommarhemmet blivit Ungdomsborgen, ett namn som stod sig i drygt tio år, till

1969, då man åter bytte namn till Mössebergsgården. Det gamla sommarhemmet revs 1958 för att ge plats för det nya.

I mitten på 60-talet gjordes en ombyggnad för att bl.a. ge ökat utrymme åt köket.

Några år senare kom en tillbyggnad till samlingshallen och en utestrad byggdes. Det har alltid funnits närhet mellan ute- och inomhusmiljö på Mössebergsgården.

När vädret är vackert är man ute - de gamla tankarna från friluftsmöten är levande.

Förra året brann Mössebergsgården men beslut togs snabbt om en återuppbyggnad.

• Verksamhet

De som startade var framsynta på många sätt. De köpte den kanske vackraste tomten i bygden men de ville också göra den gård de byggde upp till hela bygdens gård och de intentionerna är minst lika levande i dag.

I dag är gården öppen varje dag från valborgsmässoafton och t.o.m augusti. Många frivilliga krafter medverkar i arbetet, den församlingsbo som vill kan t ex göra sin frivilligvecka i köket och förståka personalen.

Gudstjänst och evangelium står i centrum men Mössebergsgården inbjuder till så mycket annat. Där firas skolavslutningar och studentfester, födelsedagar och bröllop, där håller föreningar och organisationer möte och där hålls minnesstunder.

Tisdagkvällarna är vika för tipspromenader, fredagar för sport som boule eller volleyboll.

Missionsförsamlingens söndagsgudstjänster hålls på Mössebergsgården. Lördagkvällarna bjuds till sång och musik liksom ofta på söndageftermiddagen.

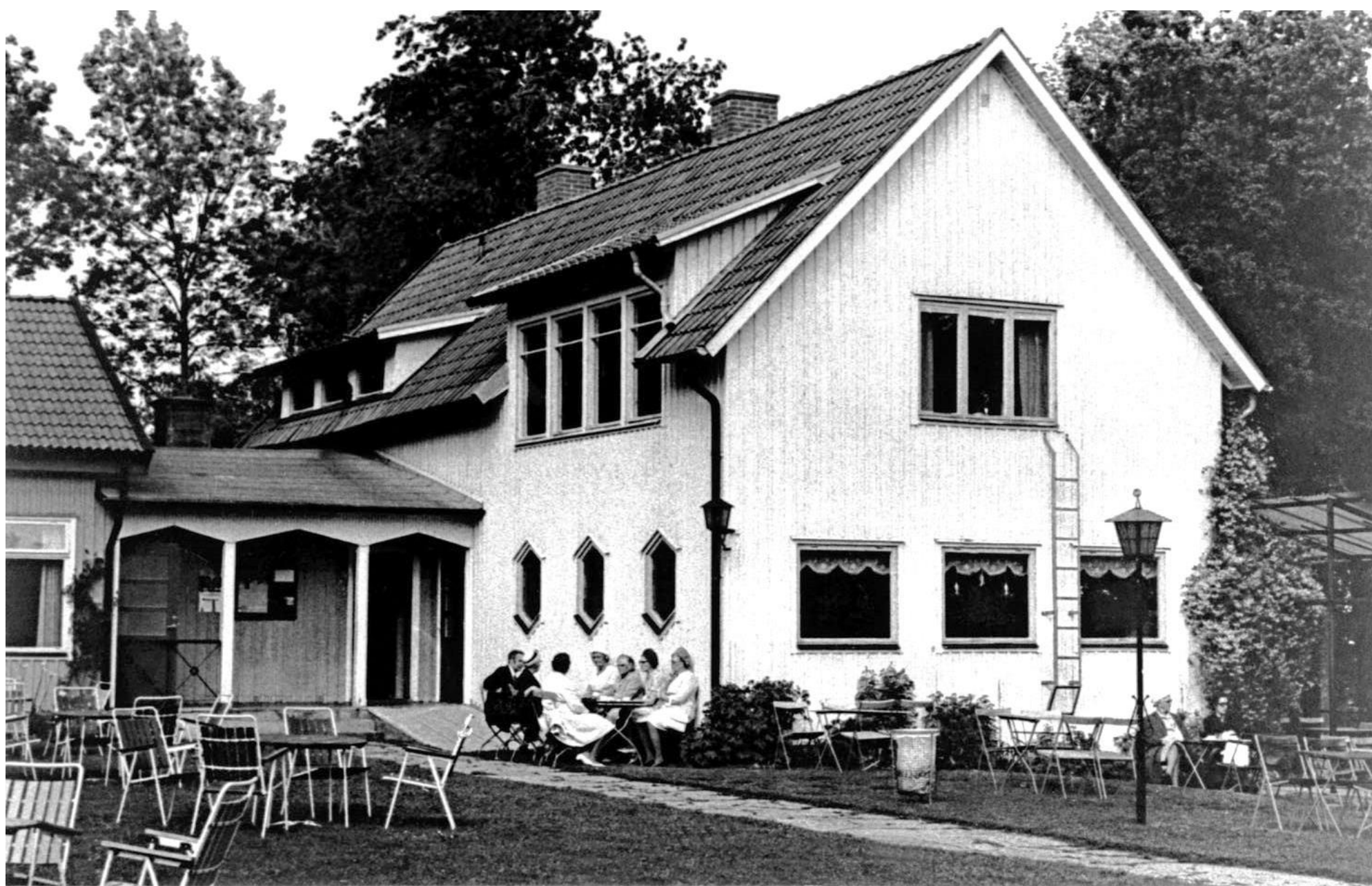
Samtliga kyrkors dagträffar för pensionärer är förlagda till Mössebergsgården, där de olika församlingarna ansvarar för var sin träff.

Ekumeniken blommar alltså på dagträffarna och den gör det också genom medverkan av grupper från olika kyrkor och församlingar hela sommaren.

• En öppen famn

■ ■ ■ Vad vill Missionsförsamlingen med Mössebergsgården?

- Vara en öppen famn, säger pastor Arne Elvingsson och hans medarbetare. Erbjudna vila, avkoppling, gemenskap. Vara en kontaktyta med vars hjälp vi når människor.

Mössebergsgården (gamla), Scheelegatsbacken

Nästa byggnad från 1958 på gamla Sommarhemmets plats kallades omväxlande Sommarhemmet och Mössebergsgården. Den var större än den gamla och rymde förutom servering också samlingslokaler och mötesrum. Byggnaden brändes upp år 1993 och ersattes av det hus som står här nu. Det är fortfarande Missionskyrkan som äger och driver det.

Övre delen av Hästbacken, Trädgårdsgatan

Där Polishuset sedan 1973 ligger fanns förr ett antal mindre stugor, ungefär i stil med de fyra som finns kvar nedanför längs Trädgårdsgatan. Husen var gamla och små. Idag hade man antagligen inte rivit i denna miljö. Krister Brandt benämnde i sin "Lilla Boken om Falköping" detta som "brutalarkitektur".

Hästbacken

Förr gick vägen till Skövde från Storgatans början på snedden över Hästbacken och nuvarande polishustomten och upp över där OK nu ligger. Bredvid vägen fanns två hus som revs 1971 och här blev en stor parkering.

Kv. Vagnmakaren, Östertullsgatan

På Östertullsgatan, strax ovanför Storgatan, fanns förr flera trähus som nu är borta. Här är ett av dem, Östertullsgatan 12, som försvann på 1980-talet. Här uppe fanns även det hus som kallades "Vär't".

Kv. Bagaren, Östertullsgatan

Dessa hus låg i samma kvarter som "Blomgrens hörna", mot Östertullsgatan. De revs 1975 när varuhuset Ryttaren utvidgades.

Blomgrens hörna, Storgatan 1

Här låg sedan 1930 Blomgrens konditori. De hade från början sin ingångsdörr i hörnet på huset, och så uppstod namnet. 1975 revs huset för att varuhuset Ryttares skulle byggas ut. På den här platsen blev istället postkontor och grillkiosk, numera ersatt av Länsförsäkringars kontor.

Tavagården, Trätorget

Det här huset i kv. Bagaren, vid Trätorget och granne med HC-möbler, var resterna efter en gammal gård. Så sent som för 200 år sedan var Falköping en mycket liten stad där man livnärde sig av både jordbruk och handel. De sista husen i Tavagården brann 1974 och revs sedan.

Ållebergsvägen/Östertullsgatan

Detta var den gamla infarten från Ulricehamn och Jönköping. Här låg det gamla trähus, som revs under 1970/80-talen och ersattes med nya hus i gammal stil. På bilden från 1952 ser man en av stans sista hästskjutsar. Till vänster syns också Nygatan. Foto: Bertil Johansson.

HC-möbler, Trätorget

Det här huset låg vid Trätorget och revs 1991. Här låg en möbelaffär i många år, senast hette den HC-möbler. Nu finns ett hus med serviceboende här.

Weramagasinet, Stora torget

Detta stora trähus fyllde ett helt kvarter (kv. Källarmästaren, numera en del av kv. Bagaren). Här låg förr Spritbolaget, en restaurang och ett café. 1939 flyttade Weramagasinet hit. Huset brann lucianatten 1963. Efter det stod några baracker på platsen, 1968 byggdes varuhuset Ryttaren här.

Kv. Plåtslagaren, Repslagaregatan 30

Rivet på 1970-talet. Ett av alla hus som försvunnit i Gamla stan. Här är nu parkering.

Kv. Plåtslagaren 19, Nygatan

Här i utkanten av Gamla stan låg förr Gotthard Nilssons skrotfirma. Den revs på 60-talet och firman flyttade till Järnvägsgatan 66. Nu är det parkering här.

Kv. Slaktaren, Köttorget (Rådhusgatan)

Det som nu är gräsyta på Köttorget var tills 1969 platsen för kvarteret Slaktaren. Gatan som gick mellan FT-huset och torget hette Rådhusgatan.

Ambjörnsgården, Ambjörnsgratan

Ambjörnsgården från 1902 var stadens första riktiga ålderdomshem (då kallat försörjningshemmet). Det byggdes till i olika omgångar men ansågs 1998 för gammal och inte ändamålsenligt. Det revs och de boende fick bl.a. flytta till Trätorget's servicelägenheter. Den lilla fontänen utanför flyttades också till Trätorget. Inget nytt har ännu byggts här.

Kv. Klockaren 8, Landbogatan 8

Detta hus från 1800-talet revs 1982 och nu är det grönområde och parkering här.

Busscentralen, Trädgårdsgatan/Jakobsgatan

Gamla busscentralen byggdes på 1920-talet och revs på 1990-talet. Här fanns i början även en bensinmack, vilket man kan se på det utdragna taket på ena sidan. Det byggdes en ny busscentral närmare Jakobsgatan, men den blev senare turistbyrå och här är nu bara en vanlig busshållplats.

Kv. Glasmästaren, Trädgårdsgatan/Dotorpsgatan

I hörnet på norra sidan av Trädgårdsgatan fanns också ett gammalt hus, ett riktigt träslott kallat Rehnmarkska huset. Det revs 1962 och istället byggdes det stora hus som nu upptar halva kvarteret. Här ligger nu bl.a. Fonus.

Kv. Bokbindaren, Trädgårdsgatan/Dotorpsgatan

Alla hörnorna av Trädgårdsgatan/Dotorpsgatan har bytt utseende under 1900-talet. I denna hörna i kv. Bokbindaren låg förr ett mindre hus. I det gamla huset fanns både butikslokal och bostad. Detta revs 1965-66 och ersattes med Domusvaruhuset (senare Konsum, nu Netto).

Falköping. Epidemisjukhuset.

Epidemisjukhuset

Kv. Läkaren har ändrats mycket åt Trädgårdsgatan till. Här låg förr flera byggnader som hörde till sjukvården, bl.a. Epidemisjukhuset. År 1991 revs dessa byggnader och ålderdomshemmet/serviceboendet Läkaren kom istället. Man tog också bort det höga nätstaketet mot gatan.

Kv. Guldsmeden, hörnan Trädgårdsgatan/Dotorpsgatan

Gamla Konsum fanns i den här hörnan till 1957, då husen i kvarteret revs och ersattes med Centrumhuset. I hörnan på det ligger nu Bellis. Konsum fick nya lokaler på långsidan (nuvarande Bokia). 1966 byggdes det nya Domusvaruhuset på andra sidan Dotorpsgatan.

Kv. Rådmannen, Storgatan 5

De två närmaste husen på bilden var från 1890. Det bortersta revs 1973, samtidigt som Rådhuset i samma kvarter, och det närmaste på 1980-talet. Intersport flyttade med in i det nya huset, men nu ligger Elgiganten här.

Kv. Guldsmeden, Storgatan 22-26

Här låg det fyra hus från 1800-talet. Bl.a. fanns Axel Spetz och Westlins speceriaffär. 1969 byggdes ett varuhus istället, EPA flyttade hit från Trädgårdsgatan. EPA blev sedan Tempo och ännu senare Prisma. Nu finns här flera butiker, bl.a. Intersport. Huset längst t.v. finns kvar i dag och är café.

Jouvins hotell

Jouvins hotell var från 1857 och var på sin tid mycket elegant. Här fanns bl.a. ”gröna salongen”. Det blev av med sina spriträttigheter 1921 och konkurrerades ut av det nya Stadshotellet på 1930-talet. I husets bottenvåning blev det istället många olika butiker. Huset revs 1965 och S:t Olofs hus byggdes istället. Hörnan t.h. i bild är gamla ”Norders hörna”.

Bryggeri Victoria, Storgatan 29

Bryggeri Victoria var ett känt falköpingsföretag som grundats 1856. Här bryggdes öl och dricka, och man hade sin egen vattenkälla. När bryggeriet lades ned blev här fryshus för dem som inte hade frysbox hemma. Det fanns också replokaler för musikgrupper. Det revs 1984.

Falköpings södra, nedanför Trädgårdsgatan

Falköpings södra station tillkom år 1876 efter klagomål från stadens befolkning, som ansåg att stationen på Ranten låg för långt bort. Den revs 1973. Tågen mot Ulricehamn fortsatte att stanna här tills Västra Centralbanan lades ner 1985. I bakgrunden ser man även Lantmännens silotorn.

Stopp-möbler

Detta var från början ett bostadshus som sedan blev möbelstopparverkstad. Det revs 1993 och sedan dess har det varit tillfällig parkeringsplats här.

Baptistkyrkan, S:t Olofsgatan 14-16

Här på S:t Olofsgatan låg en baptistkyrka som kallades Betelkapellet. Den byggdes 1904 och revs på 1980-talet. Här byggdes istället ett hus med kontor och bostäder.

Scouternas hus, Per Larsgatan 1

Detta var tidigare en biljardhall och blev sedan scouternas lokal. Framför låg en bensinstation, en av många längs Ströget. Huset revs 2010.

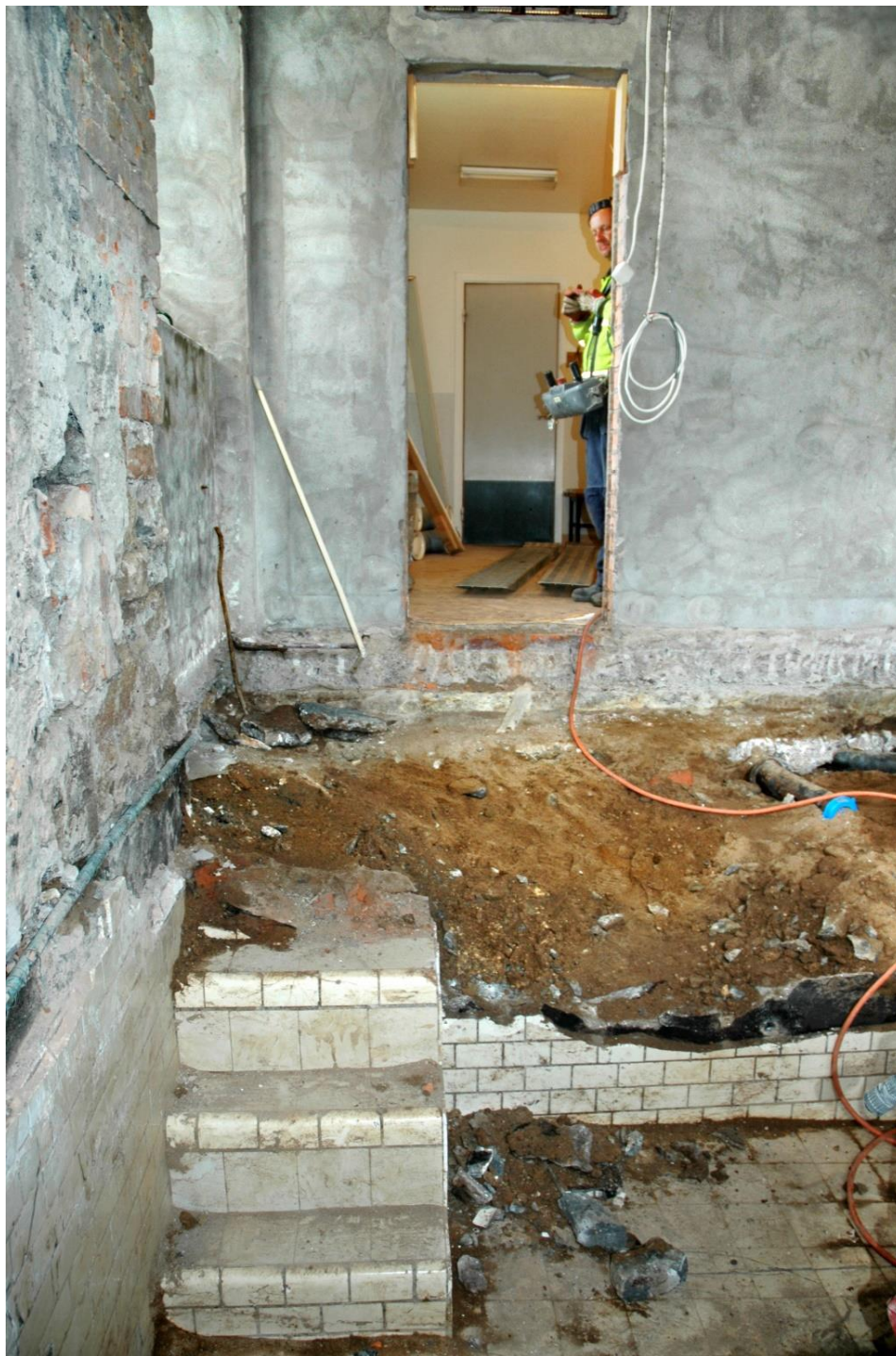
Plantisbyggnaden

Plantisbyggnaden ska rivas och en ny ska byggas i samband med upprustningen av parken. Så här såg huset ut från början, det byggdes 1912. Då förekom musik och servering här. Man kan fortfarande ana att det nuvarande huset byggts ut från denna lilla hytt. (*Byggnaden revs under december 2016.*)

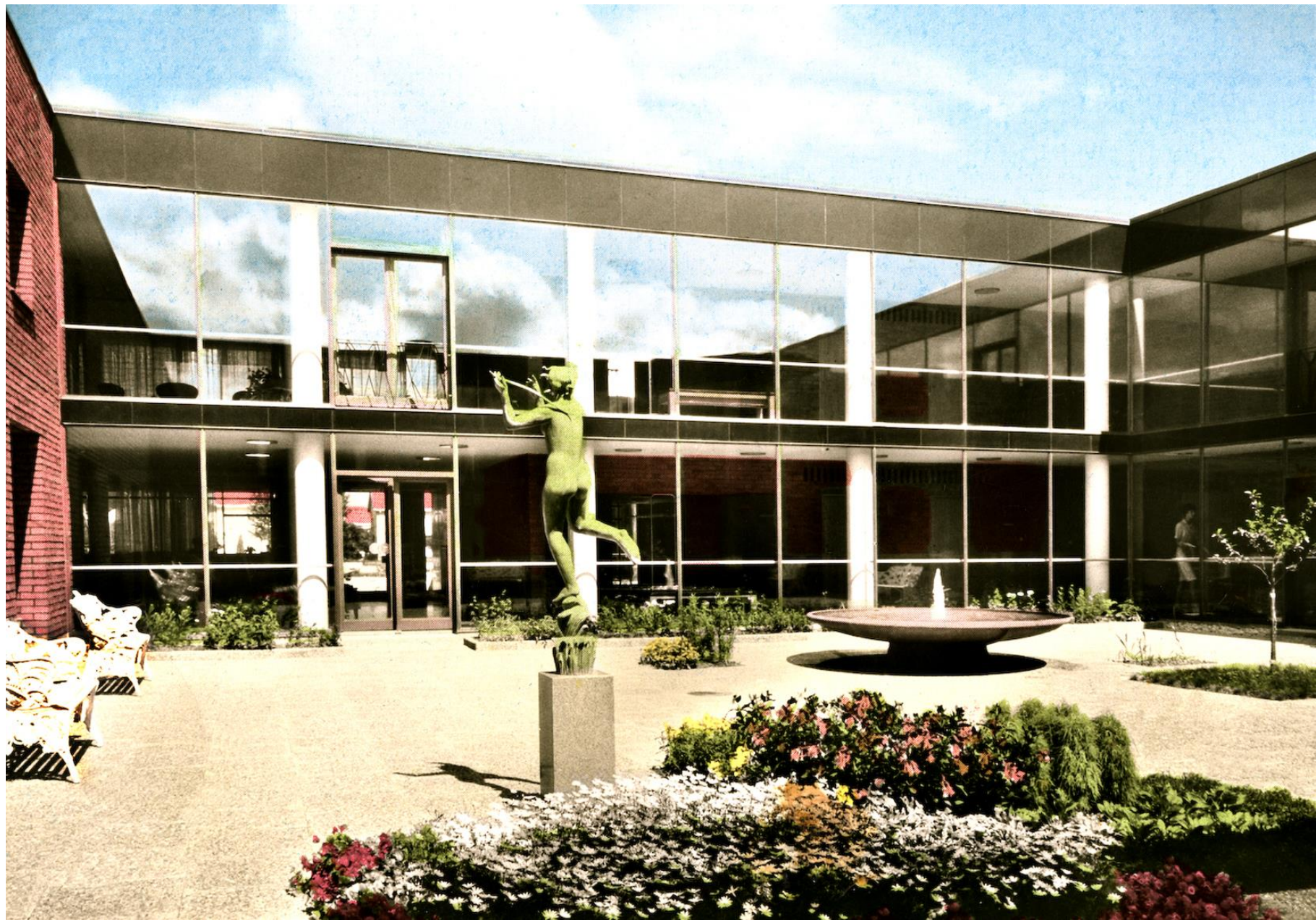
Johns bilservice, S:t Olofsgatan 30

Denna bensinstation var först en Caltex-mack och kallades senare John bilservice. Sist var det JET som hade bensinförsäljning här. Efter att macken försvunnit har museet fått ha sin parkering här.

Centralskolan, bassäng under duschrum

När man renoverade omklädningsrummen till Centralskolans gymnastiksal fann man lämningar av en bassäng. På den tiden var skolan Falköpings folkskola, och Odenbadet fanns inte än.

Innergården Stadshuset, S:t Sigfridsgatan

Stadshuset byggdes 1965 på en yta som tidigare varit grönområde och lekplats. Mitt i den lägre delen av huset var en ljusgård med lite planteringar, en fontän och en staty. År 1989 behövde man ta ytan i anspråk och byggde in ljusgården, där det nu är sammanträdesrum och personalcafeteria.

EMO-kiosken på Ströget, S:t Olofsgatan 52

Här vid gatan mellan dåvarande Apoteket Svalan och Rantens småskola byggdes 1964 EMO-kiosken. Den var mycket populär, bl.a. hade knuttarna sin samlingsplats vid muren nedanför gamla skolan. Kiosken lades ner på 1980-talet och revs senare.

Trekanten, Ranten

Man säger väl fortfarande Trekanten, trots att den sedan 2002 är en rondell (eller ovaldell). Det var där Scheelegatan mötte Järnvägsgatan och S:t Olofsgatan som en trekant bildades av gatorna. I närheten låg en bensinmack och många butiker, och en fin plantering fanns vid Scheelegatan. Nu är även Bangatan ledd att mynna ut i rondellen.

Kv. Kronhjorten, Järnvägsgatan 8-14

Det här kvarteret hette bara "Hjorten" förr. På 1950-talet byggdes ett hus i hörnan av S:t Sigfridsgatan (där hotellträdgården legat) och Järnvägsgatan. På 1970-talet revs resten av husraden vid Järnvägsgatan och huset förlängdes med en platt butikslänga med högre lägenhetsdelar. I år har man byggt på ytterligare våningar här. Foto från 1970 av Curt Magnusson.

Falköping—Ranten, Hotellträdgården.

FÖRLAG: LINDQVENS BOK- & PAPPERSHANDEL, FALKÖPING.

Hotellträdgården, Ranten

Rantens Hotell (som kanske är lika gammalt som järnvägen) är fortfarande i drift. De hade förr en trädgård på andra sidan gatan med uteservering och musikestrad. Där trädgården legat går numera S:t Sigfridsgatan fram till Järnvägsgatan. De stora träden vid ICA Supermarket är en rest av trädgården.

De gamla perrongtaken, Falköpings Central

Järnvägen kom till Falköping 1857 när sträckan från Göteborg var klar. De gamla perrongerna med sina fina tak försvann när stationen byggdes om för X2000 på 1990-talet. Då försvann också bommarna vid spåren och ersattes av tunneln under. Foto: H-G Johnsson

Telegrafan och Eskilstunaboden, Järnvägsgatan 20

1968 revs gamla telegrafan och Eskilstunaboden vid Järnvägsgatan. Bredvid hade redan byggts moderna lägenhetshus. På den här platsen blev det istället det nya Järnvägstorget som anlades.

Jordkulan, Danska vägen 187

Jordkulan var ett bostadshus som var byggd av packad jord. Den byggdes 1926 och revs så sent som 1990. Nu finns det flerbostadshus här.

Kv. Tranan, Linnégatan/Danska Vägen

På Mösseberg norr om Scheelegatan finns det fortfarande kvar en mängd gamla fina hus. I vissa kvarter har det dock skett stora förändringar, som här i kv. Tranan. Här revs alla hus i delen mot Danska Vägen 1989 och det byggdes radhus.

Norrkyrkan, Danska vägen 131

1882 bildades Mössebergs missionsförening, och 1903 byggdes denna kyrka. 1963 gick församlingen ihop med Falköpings missionsförsamling. 1969 revs denna byggnad och här byggdes ett hyreshus.

Lindéns konditori, Danska Vägen 123

Detta konditori fanns från 1950-tal till 1980-tal i en lokal på Danska Vägen n:r 123. Som synes av fotot från 1957 hade man även varuautomat utanför. På 2000-talet öppnades det igen för en kort period. Inredningen var då helt bevarad från 1950-talet. Nu är här sedan några år tillbaks en bostadslägenhet.

Nya badhuset, Mössebergsparken

Nya badhuset byggdes år 1872 efter att det första badhuset brunnit ner. En del av denna nya byggnad finns visserligen kvar idag, men är svår att känna igen. Endast mittdelen behölls, man tog på 1940-talet bort flyglarna, överbyggnaden och balkongerna.

Hus i Mössebergsparken, Svandammsvägen

Det här huset var en av alla villor i Mössebergsparken. Det brann 1968 och tills nu (2015) har det varit tomt här.
(Under 2016 uppfördes en ny villa här.)